

Spesielle kontraktsbestemmelser

INNHold

- A. Avvik fra NS 8406:2009**
- B. Supplerende kontraktsbestemmelser til NS 8406:2009**

A. AVVIK FRA NS 8406:2009

Som kontraktsbestemmelser gjelder NS 8406; med de endringer som følger av dette vedlegg. For å lette bruken av standarden er alle bestemmelser der det er gjort endringer i NS 8406 i dette dokument gjengitt i sin helhet. Sykehuset Innlandets tilføyelser til standarden er markert med **kursivert uthevet** skrift. Tekst som utgår og ikke gjelder er ~~overstrøket~~. Utover bestemmelsene i dette dokument gjelder NS 8406.

8 Sikkerhetsstillelse

Entreprenørens sikkerhet stilles på særskilt skjema merket "Sykehuset Innlandets garantiformular", ref. Vedlegg 1.

~~Er ikke annet avtalt, skal byggherren stille betryggende sikkerhet for oppfyllelsen av sine kontraktsforpliktelser med 15 % av kontraktssummen. Entreprenøren plikter ikke å starte utførelsen før han har mottatt byggherrens sikkerhetsstillelse.~~

Byggherren stiller ikke sikkerhet.

19.3 Endringsarbeid der det ikke er gitt endringsordre

Mottar entreprenøren pålegg om en ytelse uten at dette skjer i form av en endringsordre, skal han iverksette pålegget selv om han mener at pålegget innebærer en endring, dersom

- a) det er gitt av en person som har fullmakt til å gi endringsordre etter 19.2 annet ledd
- b) det er gitt av en person som har fullmakt til å kontrollere entreprenørens utførelse og pålegget er gitt under gjennomføring av personens ordinære oppgaver, eller
- c) det fremgår av arbeidstegninger, arbeidsbeskrivelser eller lignende utarbeidet av byggherrens prosjekterende

Mener entreprenøren at ovennevnte inneholder en endring, skal han innen rimelig tid varsle byggherren dersom han vil påberope dette. Det samme gjelder hvis entreprenøren mottar pålegg fra offentlig myndighet om å utføre arbeid som etter han oppfatning utgjør en endring.

Når byggherren mottar varsel eller denne bestemmelsen, skal han innen rimelig tid enten utstede endringsordre eller avslå entreprenørens krav. Selv om entreprenøren mottar avslag på et krav om endringsordre, plikter han å utføre det omtvistede endringsarbeidet. Det samme gjelder dersom uenigheten gjelder størrelsen på kravet på fristforlengelse eller vederlagsjustering.

~~Er ikke annet avtalt kan e-Entreprenøren for arbeidet igangsettes kan ikke kreve at byggherren stiller sikkerhet for verdien av det omtvistede kravet. Dersom byggherren ikke stiller sikkerhet innen rimelig tid, kan entreprenøren på egen risiko innstille utførelsen av det arbeidet tvisten gjelder.~~

23.1 Indeksregulering. Endring av offentlige gebyrer og avgifter

Med mindre annet er avtalt er kontraktssummen fast i byggetiden, og skal ikke indeksreguleres.

~~Er ikke annet avtalt, reguleres kontraktssummen etter bestemmelsene i NS 3405—Bestemmelser om regulering av kontraktssum for bygg og anlegg på grunn av endringer i lønninger, priser, sosiale utgifter m.m.,—totalindeksmetoden—med én kalendermåned som avregningsperiode.~~

Dette gjelder også regningsarbeider og tilleggsarbeider som skal utføres etter kontraktens enhetspriser.

Dersom tilbud gis under utførelsen, skal prisene i slike tilbud ikke prisreguleres ~~med mindre annet avtales.~~

Endres offentlige gebyrer og avgifter som entreprenøren etter kontrakten skal betale etter at entreprenøren inngav sitt tilbud, skal vederlaget justeres som følge av endringen uten tillagt merverdiavgift eller påslag for indirekte kostnader, risiko og fortjeneste.

24 Overtakelse

24.1 Overtakelsesforretning Registreringsforretning

Ved ferdigstillelse av arbeidene starter prøvedriftsperioden. Kontraktarbeidet overtas av byggherren ved overtakelsesforretning. Entreprenøren skal i rimelig tid før kontraktarbeidet er ferdig, innkalle byggherren til overtakelsesforretning **registreringsforretning**. Partene har plikt til å møte på overtakelsesforretning **registreringsforretning**. Unnlater én av partene å møte uten gyldig grunn, kan den andre parten gjennomføre overtakelsesforretningen **registreringsforretning** alene.

~~Overtakelsen skjer samlet for hele kontraktarbeidet med mindre delovertakelse, har funnet sted. Ved delovertakelse får de nedenstående bestemmelsene om overtakelsesforretning og overtakelse tilsvarende anvendelse. **Oppkjøring og nedkjøring til varemottaket må gjennomføres slik at det er tilkomst til arealene under tak til enhver tid. Når den ene delen er ferdig gjennomføres registrering av overflater før den andre delen starter opp slik at trafikk kan ledes over ferdigstilt areal.**~~

24.2 Protokoll

Det skal føres protokoll over overtakelsesforretningen **registreringsforretningen**, som skal angi:

- a) hvem som er til stede;
- b) mangler som måtte påvises;
- c) frist for utbedring av påviste mangler og tidspunkt for eventuell etterbefaring;
- d) hvorvidt kontraktarbeidet overtas eller nektes overtatt **går inn i prøvedriftsfase eller ikke.**

Protokollen skal undertegnes av de partene som har vært til stede. Partene skal ha hvert sitt eksemplar av den underskrevne protokollen.

24.3 Byggherrens rett til å nekte overtakelse at prosjektet går inn i prøvedriftsfase

Byggherren kan nekte å ~~overta~~ **starte prøvedriftsperiode av** kontraktarbeidet hvis det ved **registreringsforretningen** ~~overtakelsesforretningen~~ påvises slike mangler at disse eller utbedringen av dem vil hindre den forutsatte bruken av kontraktarbeidet.

~~Hvis byggherren urettmessig nekter å overta kontraktarbeidet, skal overtakelse anses å ha funnet sted.~~

24.4 Virkninger av overtakelse ferdigstillelse og oppstart prøvedrift

Ved ~~overtakelse~~ **oppstart prøvedrift** inntreffer følgende virkninger:

- a) Eventuell dagmulkt slutter å løpe, jf. 26.2.
- b) Risikoen for kontraktarbeidet går over fra entreprenøren til byggherren, jf. Punkt 10.
- c) Entreprenørens plikt til å holde kontraktarbeidet forsikret opphører, jf. Punkt 9.
- d) Reklamasjonsfristen etter 27.6 begynner å løpe.
- e) Entreprenøren skal sende sluttoppstilling og slutfaktura til byggherren. **Innestående beløp på 5% skal ikke faktureres før prøvedriftsperiode er godkjent og avsluttet.**
- f) Sikkerhet som entreprenøren har stilt for ansvar i byggetiden, nedtrappes i samsvar med bestemmelsene i punkt 8.

I prøvedriftsperioden skal det være møte minimum hver måned for å gå igjennom status på leveransen. Entreprenøren skriver protokoll fra møtene.

25.5 Overtakelse

Når drift av kontraktarbeidet har blitt prøvd gjennom avtalt periode med tilfredsstillende resultat, overtas kontraktarbeidet av byggherren ved overtakelsesforretning. Entreprenøren skal i nest siste prøvedriftsmøte varsle at de vil overlevere arbeidet i siste møte.

Dersom det gjennom prøvedriftsperioden oppstår problemer eller avdekkes feil ved kontraktarbeidet, kan byggherren kreve at prøvedriftsperioden forlenges. Kostnader ved forlenget prøvetid skal dekkes av entreprenøren. Krav om forlenget prøvedriftsperiode skal varsles skriftlig, og uten ugrunnet opphold.

Ved godkjent avsluttet prøvedrift kan entreprenøren fakturere innestående beløp.

27.2 Utbedring

Mangel ved kontraktarbeidet som byggherren har påberopt i rett tid, har entreprenøren rett og plikt til å utbedre for egen kostnad, med mindre kostnadene til utbedringen vil bli uforholdsmessig store i forhold til det som oppnås.

~~Dette gjelder likevel ikke dersom mangelen har forvoldt skader på andre deler av kontraktarbeidet som dekkes av forsikringer byggherren har tegnet. Entreprenøren skal da bare erstatte byggherren det tapet som ikke dekkes av forsikringen. Skyldes mangelen forsett eller grov uaktsomhet hos entreprenøren, får bestemmelsen i første ledd likevel anvendelse.~~

Er ikke utbedring foretatt innen en rimelig frist fastsatt av byggherren, kan byggherren kreve at entreprenøren betaler byggherrens forsvarlige kostnader til utbedring utført av andre. Byggherren skal varsle entreprenøren før utbedringen blir satt bort til andre.

Byggherren plikter å gi entreprenøren nødvendig adkomst slik at utbedringsarbeidet kan foretas. Utbedringen skal skje på en slik måte at det tas hensyn til byggherrens bruk av kontraktsarbeidet. Dersom hensynet til byggherre eller andre brukere av kontraktsarbeidet, gjør det nødvendig å utføre utbedringsarbeidene utenfor ordinær arbeidstid medfører dette ikke rett til dekning av merutgifter for entreprenøren i denne forbindelse.

31 Tvister

31.1 Minnelige løsninger

Enhver tvist mellom partene om kontraktsforholdet som ikke løses i minnelighet, avgjøres ved ordinær rettergang.

31.2 Verneting og lovvalg

~~Bygge- eller anleggsstedets verneting~~ ***Hedmarken tingrett*** skal være verneting for alle søksmål som måtte utspringe av kontrakten. ***Tvister behandles etter norske prosessuelle og materielle regler.***

B. SUPPLERENDE KONTRAKTSBESTEMMELSER

I tillegg til endringene i forhold til NS 8406:2009, gjelder også følgende supplerende kontraktsbestemmelser:

1. Bruk av utenlandsk arbeidskraft. Språk- og minstelønnskrav

1.1 Språk og krav til formidling

Gjennomføring av denne kontrakt vil foregå ved bruk av norsk språk. Dersom entreprenøren eller hans underentreprenører gjør bruk av fremmedspråklige arbeidstakere, skal entreprenøren sørge for å etablere et system for kommunikasjon som gjør at den arbeidskraft som benyttes til enhver tid er underrettet om alle forhold som er relevant for den enkeltes arbeid. Dette omfatter alle forhold, herunder tegninger, beskrivelser, HMS, kvalitet, anvisninger på byggeplass mv.

1.2 Minstelønnskrav m.v, jf forskrift om informasjons- og påseplikt

Entreprenøren plikter å sørge for at ansatte i egen organisasjon og ansatte hos underentreprenører og leverandører ikke har dårligere lønns- og arbeidsvilkår enn det som følger av allmenngjøringsforskrifter, jf forskrift og informasjons- og påseplikt § 5 og 6. Dette gjelder bare for ansatte som direkte medvirker til å oppfylle kontrakten. Lederen av virksomheten er ansvarlig for at denne kontraktsbestemmelsen blir etterlevd.

Entreprenøren skal på oppfordring legge frem dokumentasjon for lønns- og arbeidsvilkårene som blir benyttet, både i egen virksomhet og hos underentreprenører og leverandører. Entreprenøren skal også på oppfordring fremlegge dokumentasjon på at han har etterfulgt forskrift om informasjons- og påseplikt i sine kontrakter med underentreprenører og leverandører.

Dersom entreprenøren ikke etterlever disse forpliktelsene, har byggherren rett til å holde tilbake deler av kontraktssummen til det er dokumentert at forholdet er brakt i orden. Summen som blir tilbakeholdt skal tilsvare ca 2 ganger arbeidsgivers besparelse. Ved uenighet fastsetter byggherren beløpets størrelse.

2. Rapportering til Sentralskattekontoret for utenlandssaker

Entreprenøren skal straks (innen en uke) rapportere til byggherren hvis han eller underentreprenør(-er) inngår avtale eller kontrakt med utenlandsk(-e) firmaer eller utenlandsk arbeidskraft, uavhengig av regler i pkt. 15.1.

Entreprenør skal rapportere til Sentralskattekontoret for utenlandssaker innen 14 dager etter kontraktsinngåelse med underentreprenør på fastsatt skjema RF-1199. Videre skal skjema RF-1198 benyttes for å rapportere all utenlandsk arbeidskraft som har arbeidet på bygge- og anleggsplassen. Kopier av all rapportering skal sendes byggherren umiddelbart. I tillegg skal også foretaksnummer i avgiftsmanntallet påføres skjemaet.

Entreprenør er ansvarlig for å sikre at rapporteringspyramiden ikke brytes, slik at bestemmelsene må føres videre samt å bekrefte at han har overholdt pålagt rapportering til sentralskattekontoret.

Evt. bøter eller andre krav mot byggherren som følge av at entreprenøren ikke har overholdt sine forpliktelser under dette punkt er entreprenørens ansvar og skal betales av ham.

Skjemaer og opplysninger kan fås ved henvendelse til Sentralskattekontoret for utenlandssaker i Sandnes.

3. Antikontraktørklausul

Arbeidet skal utføres av entreprenøren og dennes ansatte i tjenesteforhold, eventuelt ved underentreprise.

Avtale om underentreprise med enmannsforetak eller anvendelse av innleid arbeidskraft må være oppgitt og begrunnet i tilbudet og godkjent skriftlig av byggherren. Det forutsettes at den innleide arbeidskraft er lovlig. Slik godkjenning endrer ikke entreprenørens forpliktelser overfor byggherren.

Byggherrens nektelse av å godkjenne entreprenørens valg av underentreprenør etter denne bestemmelse gir ikke entreprenøren rett til godtgjørelse for de merkostnader dette måtte påføre ham.

Entreprenøren skal til enhver tid kunne dokumentere at den anvendte arbeidskraft oppfyller kontraktens

bestemmelser. Dokumentasjonsplikten omfatter også underentreprenøren og dennes personell.

Alle avtaler om underentrepriser skal inneholde likelydende bestemmelser om arbeidets utførelse, forhold på byggeplassen og utførelse ved underentreprise som anvendt i dette avtaledokumentet.

Byggherren kan kreve dagmulkt dersom entreprenøren selv eller noen av hans underentreprenører anvender ulovlig eller ikke-kontraktsmessig arbeidskraft og forholdet ikke er blitt rettet innen en frist gitt ved skriftlig varsel fra byggherren. Mulkten løper fra fristens utløp til forholdets opphør.

Mulkten skal utgjøre 1 promille av kontraktssummen, men ikke mindre enn kr. 1 000,- pr hverdag.

Ved konstatert brudd på ovennevnte bestemmelser, og entreprenøren ikke har rettet feilen innen fristens utløp, kan byggherren heve kontrakten.

Rett til heving av kontrakten på dette grunnlag gir byggherren anledning til å utelukke entreprenøren/ underentreprenøren fra å delta i oppdrag for denne byggherren innen bygge- og anleggsvirksomhet for inntil ett år.

4. Kabler og ledninger i grunnen

Offentlige og private kabler og ledninger er vist på tegninger i den utstrekning de er kjent.

Før graving påbegynnes, skal entreprenøren ta kontakt med aktuelle etater og selskaper og få ledninger og kabler påvist, og gravetillatelse innhentet.

Oppdager entreprenøren uforutsette kabler og ledninger, skal han omgående varsle byggherren og vedkommende etat. Entreprenøren er selv ansvarlig for å koordinere videre arbeider med kablene/ledningene.

Entreprenøren har det fulle ansvar for at kabler og ledninger i grunn og luft ikke skades under arbeidet. Skader som måtte oppstå skal repareres av vedkommende etat, på entreprenørens regning. Entreprenøren er også ansvarlig for indirekte skader som måtte oppstå, slik som oversvømmelse og lignende.

Entreprenøren vil få opplyst kontaktperson for hver av kabeletatene, og har det fulle ansvar for å koordinere videre arbeider – herunder ansvar for fremdrift.

5. Ferdsel/adgang til sykehusområder

Ved bygg- og anleggsarbeider på sykehusområder plikter entreprenørens ansatte og de personer han har engasjert i forbindelse med arbeidene å følge de til enhver tid sentrale og lokale bestemmelser om ferdsel og adgang/opphold på sykehusområdet. Eventuelle ulemper slike reguleringer vil ha for bygg- anleggsarbeidet er alene entreprenørens ansvar og risiko.

6. Informasjon og profilering

Entreprenøren skal ikke uttale seg til presse etc. om forhold vedrørende kontraktsarbeidet uten på forhånd å ha konferert med byggherren. Generelt skal han henvise til byggherren i slike saker.

Byggherren vil administrere oppsetting av byggeplasskilt.

Entreprenøren eller hans underentreprenører har ikke anledning til å montere egne skilt eller tavler i tilknytning til rigg- eller anleggsområder uten forhåndsgodkjennelse fra byggherren. Totalentreprenøren skal sørge for at også underentreprenøren følger disse bestemmelser.

7. Opplæring

Entreprenøren plikter å gjennomføre nødvendig opplæring, i den utstrekning byggherren krever.

Opplæringen skal godtgjøres i henhold til medgått tid.